

Rationeel Watergebruik

**Vragen over
rationeel
watergebruik?**

**Lees deze
folder.**

**Infrac zorgt
voor je
rioleringsnetwerk.**

**Voor zanglessen:
Bel Natalia.**

Door zuinig om te gaan met drinkwater en meer gebruik te maken van hemelwater (regen, sneeuw, hagel) kan je een belangrijke bijdrage leveren aan een beter leefmilieu. In deze brochure lees je hoe je het verbruik van drinkwater makkelijk kan beperken en hoe je met eenvoudige ingrepen het hemelwater optimaal kan benutten. Zonder aan comfort in te boeten. Slim omspringen met water is trouwens goed voor je portemonnee.

60%

van het leidingwater wordt
verbruikt door gezinnen

WIST JE
DAT

Gezinnen 60 procent van het leidingwater verbruiken?

In 1990 werd amper 30 procent van het huishoudelijk afvalwater gezuiverd. Vandaag is dat ongeveer 60 procent. Het overige afvalwater belandt nog altijd ongezuiverd in onze waterlopen. Draai dus op tijd de kraan dicht.

De kosten voor de productie van leidingwater toenemen?

Leidingwater is vandaag nog goedkoop. Maar door de daling van het grondwaterpeil en de zuivering van het oppervlaktewater zullen de kosten serieus stijgen.

RATIONEEL WATERGEBRUIK

Ook jij kunt het in 1 2 3:

- ▶ **1 Spring zuinig om met kostbaar kraantjeswater.**
- ▶ **2 Kies voor een gescheiden rioolstelsel.**
- ▶ **3 Beperk het chemisch vervuild afvalwater.**

Deze drie acties zijn onmiddellijk of op relatief korte termijn financieel voordelig. Bovendien zijn ze een uitstekende zaak voor het leefmilieu. Onrechtstreeks helpen ze ook om waterrellende te voorkomen en de kosten van de waterzuivering en drinkwaterproductie te beperken. Is er overigens een grotere rijkdom dan een gezonde leefomgeving met schone beken, levende rivieren en waardevolle natuurgebieden? Laten we er samen werk van maken.

SPRING ZUINIG OM MET KOSTBAAR KRAANTJES- WATER

Gemiddeld verbruikt elke Vlaming ongeveer 120 liter water per dag of 43,8 kubieke meter water per jaar. Hoe kleiner het gezin, hoe hoger meestal het verbruik per persoon. Het goede nieuws is dat we vandaag gemiddeld al minder water verbruiken dan de inwoners van onze buurlanden. Het slechte nieuws is dat ons verbruik stijgt.

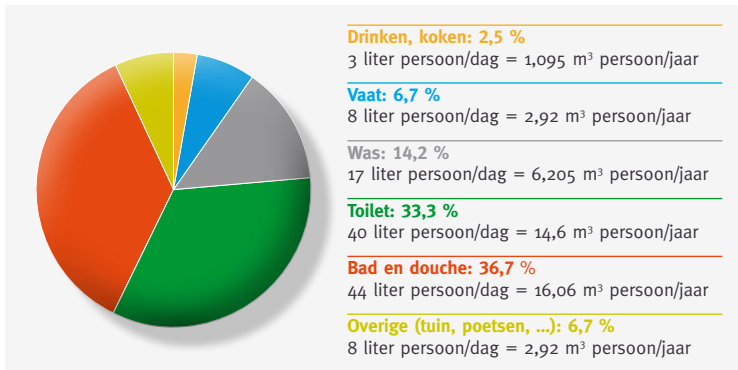
1. Hou je WC, douche en bad in toom

WIST JE DAT

Toilet, bad en douche, samen goed zijn voor gemiddeld 70 procent van het huishoudelijk waterverbruik?

Door aan rationeel watergebruik te doen kan je het verbruik per persoon drastisch terugschroeven. Met een beetje goede wil en enkele kleine ingrepen kom je al heel ver.

► Huishoudelijk watergebruik

► Meet je watergebruik

Elke woning beschikt over een watermeter, die je verbruik registreert. De stand wordt jaarlijks door je drinkwater-

maatschappij opgenomen. Je waterfactuur vermeldt altijd hoeveel kubieke meter water je het voorbije jaar verbruikte.

TIP!

Gebruik voor je toilet en wasmachine regenwater en bespaar heel wat.

HOVEEL VERBRUIKT JOUW GEZIN PER PERSOON?

Deel je jaarverbruik door het aantal gezinsleden en je weet meteen hoeveel kubieke meter drinkwater je jaarlijks per persoon verbruikt. Een kubieke meter water is 1000 liter. Ligt je dagelijks verbruik per persoon hoger dan 120 liter, dan ga je minder zuinig met water om

dan de gemiddelde Vlaming. Doe je het beter dan gemiddeld, dan zit je al op het goede spoor. Streven naar een dagverbruik van 80 liter per persoon is zeker haalbaar. Pas de spaartips uit deze brochure toe en hou je meter in de gaten.

► Behandel een lekkende kraan meteen

Een druppelend kraantje mag er onschuldig uitzien, voor je het goed en wel beseft, gaan er elke dag enkele liters water verloren. Bovendien wordt het meestal erger. Een kraan waaruit een jaar lang vijf druppels water per minuut lekken, vertegenwoordigt een verlies van zowat 1 m³ leidingwater. Dat

tikt dus aardig aan. Bij een oude kraan volstaat het meestal om een versleten leertje te vervangen. Vaak makkelijk zelf te doen. Moderne keramische kranen gaan minder snel lekken, maar zijn toch gevoelig voor slijtage door zandkorrels en andere harde, scherpe deeltjes die krassen maken.

► Gebruik de overloop enkel in nood

Een wc, een bad, een lavabo en een gootsteen zijn stuk voor stuk uitgerust met een overloop. Die voorkomt een overstroming als de kraan blijft lopen terwijl de afvoer is afgesloten. En dat mag eigenlijk alleen per ongeluk gebeuren. Sommige verkwisters laten de badkraan gewoon openstaan terwijl ze in bad zitten, zo-

dat hun badwater niet afkoelt. Het loopt dan gewoon weg via de overloop. Op die manier kost één bad al snel vijf baden. Een hele slechte gewoonte dus, waarmee niet alleen een massa water, maar ook heel veel energie wordt verspild.

WIST JE DAT

- Een toilet dat blijft doorlopen je ruim 130 m³ water kost per jaar? Een toilet dat blijft doorlopen, via de overloop of de bodemklep, repareer je dus best zo snel mogelijk. Draai alvast het toevoerkraantje dicht.
- Een douche en bad samen goed zijn voor gemiddeld 36 procent van het leidingwaterverbruik? In de meeste gezinnen zijn ze de grootste watervereters. Gelukkig kan je ook hier water besparen zonder aan comfort in te boeten. Integendeel: de meest zuinige systemen zijn meteen ook de handigste en bieden het meeste comfort.

TIP!
Gebruik een beker bij het tandenpoetsen en draai de kraan dicht. Zo bespaar je telkens 1 tot 2 liter water en ook nog wat energie.

► Neem liever een douche i.p.v. een bad

Een ligbad heeft al snel een inhoud van meer dan 100 liter. Een gewone douche verbruikt zowat de helft minder water. Met een goede spaardouchekop spaar je nog eens 40 tot 50 procent uit. Aangezien je minder warm water verbruikt, verbruik je ook minder energie. Neem dus liever niet elke dag een bad.

► Let ook op je douchegedrag

Elke minuut douchen, betekent 6 tot 12 liter water verbruiken. Dit is afhankelijk van het feit of je al dan niet een spaardouche-

kop gebruikt. Een douchebeurt duurt bij de meeste mensen 5 tot 10 minuten.

► Plaats een ééngreepsmengkraan

Met een ééngreepsmengkraan bekom je sneller de gewenste temperatuur. Zo'n kraan is ook veel handiger dan twee aparte kranen of een mengkraan met twee knoppen. Voor douche en

bad is een thermostatische ééngreepsmengkraan ideaal. Die is niet alleen nog zuiniger, maar ook veiliger. Zeker voor kinderen. Er stroomt immers nooit te heet water uit.

**WIST JE
DAT**

Je 10 tot 12 liter per minuut verbruikt wanneer je een kraan volledig opendraait?

Je kan dit zowat halveren met een eenvoudig, goedkoop en makkelijk zelf te monteren bruismondstuk. Zo'n kleine spaardouchekop is ideaal voor een wastafel of gootsteen. Het water bruist en voelt erg prettig aan.

TIP!

Met een ééngreepsmengkraan bekom je sneller de gewenste temperatuur.

De verleiding is groot om een ééngreepsmengkraan altijd in de middenstand te plaatsen. Maar zo tap je telkens een mengsel van warm en koud water, ook als je eigenlijk alleen koud water wenst. Je verspilt geen water, maar wel energie. Leer deze gewoonte af of kies voor een kraan waarbij de middenstand alleen koud water levert.

2. Spoel geen geld door het toilet

► Hoe besparen met een oude wc?

De reservoirs van oudere wc-modellen staan meestal afgesteld op 9 tot 12 liter. Voor het doorspoelen van een kleine boodschap is dat uiteraard veel te veel. Maar ook voor een grote boodschap is een 6-tal liter meestal voldoende. Wat kan je hieraan doen? Met of zonder een vakman.

- Ga na of je het spoelvolumen kunt verminderen door de vlotter te verstellen.
- Zet één of twee met water gevulde flessen in de stortbak, zonder het spoelmechanisme te hinderen.
- Een spaargewicht zorgt ervoor dat het spoelen stopt zodra je de druk- of trekknop loslaat. Werkt bij haast alle systemen en kost minder dan 10 euro.
- Met een stortbakregelaar beperk je het doorspoelen van een kleine boodschap tot 3 liter.
- Je kan het oude mechanisme ook vervangen door een model met spaartoets waarmee je het spoelen kan onderbreken. Ombouwsets zijn niet duur, maar jammer genoeg niet geschikt voor elk reservoir.

► Hoe een nieuw model goed gebruiken?

Nieuwe wc's hebben meestal een spoelbak met een inhoud van maximaal 6 liter. Ze zijn zo ontworpen dat dit volstaat om een grote boodschap netjes door te spoelen. Kies voor een

model dat je toelaat om voor een plasje nog minder water te gebruiken. Er zijn zowel mechanismen met twee knoppen als systemen waarmee je het spoelen kunt onderbreken.

WIST JE DAT

Je jaarlijks gemiddeld bijna 15 m³ water verbruikt door enkel naar het toilet te gaan?

3. Wassen en afwassen kan ook slim

WIST JE DAT

Gemiddeld ruim een vijfde van het waterverbruik van een gezin opgaat aan het wassen van textiel en de vaat?

Zuinige toestellen kunnen een flinke besparing opleveren, maar ook hier komt het er toch vooral op aan om aandacht te hebben voor rationeel watergebruik.

► Laat enkel een volle machine draaien

Wacht met wassen tot je een volle machine hebt. Meestal betekent dat 5 kilogram, maar er zijn ook wasautomaten die een grotere trommel hebben. Veel toestellen hebben een spaartoets voor kleine wasjes, maar ook met dat speciaal programma verbruikt je toch relatief meer water dan bij een volle machine. Hoe hoger de temperatuur, hoe hoger het water- en het energieverbruik.

► Waarp letten bij de aankoop van een wasmachine?

Kies een toestel dat vooral zuinig werkt bij 40 en 60 graden. Het energielabel kan je daarbij helpen, want het vermeldt ook het waterverbruik. Kijk uit, want ook binnen de A-klasse

zijn de verschillen vaak nog groot. Sommige machines komen toe met 40 liter per wasbeurt, terwijl andere 55 liter verbruiken.

► Is met de hand afwassen voordeliger of juist niet?

Alles hangt af van de manier waarop het gebeurt. Feit is dat vandaag zowat 45 procent van de Vlaamse gezinnen over een vaatwasmachine beschikt. Kies je ook voor een vaatwasser, zorg er dan voor dat die voor elke beurt goed gevuld is. Koop een toestel van klasse A, maar vergelijk. Mik op een maximaal

verbruik van 11 tot 15 liter per afwasbeurt. Gebruik wegens gezondheidsrisico's geen regenwater, terwijl dat bij een wasmachine juist wel de beste keuze is.

ZEVEN MANIEREN OM EXTRA WATER TE BESPAREN

1. Was je wagen, caravan of fiets met emmers water en een spons. Regenwater is ideaal. Zacht en gratis. Een tuinslang jaagt er al snel 2 m³ water per uur door.
2. Hoe korter je gazon, hoe minder het bestand is tegen een hittegolf. Stel je maaier in op een vijftal centimeter. Zelfs tijdens een lange, hete zomer hoeft je dan niet te sproeien.
3. Laat geen liters water verloren gaan terwijl je wacht op warm water. Zorg voor een goede, efficiënte installatie, zodat de wachttijd tot een minimum beperkt blijft. Zo spaar je meteen ook energie.
4. Een ploeterbadje in de zomer vinden de kinderen natuurlijk fantastisch. Probeer het water achteraf te recupereren. Je kan er bijvoorbeeld de moestuin mee begieten.
5. In een tuinvijver kan je een massa hemelwater opslaan. Sluit eventueel je vijver op je dakgoot of op de overloop van je regenput aan.
6. Met een elektrische pomp kan je het water in de regenput gebruiken om de moestuin te sproeien. Doe dat altijd 's morgens vroeg of 's avonds laat. Geef liever in één keer overvloedig water dan elke dag een beetje. Zo verdampt er minder water en dringt het ook dieper in de bodem. Hierdoor krijgen uw groenten gezonde wortels.
7. In tuincentra en doe-het-zelfzaken vind je regentonnen met een aftapkraan, vaak gemaakt van gerecupereerd plastic. Ideaal om de dakgoot van je tuinhuis op aan te sluiten. Gebruik het water om planten te begieten, tuingerief af te spoelen of je composthoop vochtig te houden.

KIES VOOR EEN GESCHEIDEN RIOOLSTELSEL

Zoals vroeger al het huishoudelijk afval zonder onderscheid in de huisvuilzak verdween, zo verdwijnt nog al te vaak al het afvalwater en het hemelwater samen in de riolering voor afvalwater. Door het hemelwater apart af te voeren, help je om een overbelasting van het rioolnet en de zuiveringsinstallaties te voorkomen. Bovendien vaart ook de natuur er wel bij.

1. Sorteer ook je water

► Wat betekent een gescheiden rioolstelsel?

Om waterellende te voorkomen en het rendement van de zuiveringsinstallaties te verzekeren, wordt bij de aanleg van de openbare riolering steeds vaker gekozen voor een gescheiden rioolstelsel. Het stelsel voor af-

valwater voert het water af naar een zuiveringsinstallatie. Het stelsel voor hemelwater leidt het water rechtstreeks naar een beek, rivier of grootschalig infiltratiegebied.

► Hou hemel- en afvalwater apart

Bij een nieuwe woning is een gescheiden afvoer verplicht. Een simpele regenput en een pomp volstaan om hemel- en afvalwater gescheiden te houden. Je kunt ook kiezen voor een

volwaardig regenwatersysteem. Wanneer je het water scheidt, kan je het regenwater gebruiken voor allerlei toepassingen, zoals schoonmaken of de tuin sproeien.

► Help waterellende voorkomen

Ook als je het regenwater niet benut, is het aangewezen om het niet met afvalwater te vermengen. Waterellende door overbelasting van het rioolnet bij aanhoudende regen of een wolkbreuk is immers geen pretje. Bovendien werken de rioolwaterzuiverings-

installaties niet optimaal als het aangevoerde afvalwater te sterk met hemelwater is verdund. In het slechtste geval kunnen ze de toevoer niet slikken en moet het water ongezuiverd in de natuur worden geloosd.

WIST JE DAT

Het hemelwater dat in de riolering terechtkomt grotendeels afkomstig is van privé-eigendom? Meestal gaat het om water dat door daken wordt opgevangen. Ook via verharde opritten, koertjes en terrassen belanden grote hoeveelheden hemelwater in de riolering.

► Hoe je water op een natuurlijke manier afvoeren?

In veel gevallen is het mogelijk om het overtollige regenwater af te voeren naar een beek, gracht of vijver. Dat geldt zeker in landelijke gebieden. Doorlatende verhardingen, zoals grastegels of dolomiet, geven het water de kans om in de bodem te dringen. Heb je een relatief grote

tuin, dan kan je een infiltratiekom of wadi aanleggen. Die is maximaal 30 cm diep en bestaat uit een humushoudende laag en gras. Een wadi biedt heel wat mogelijkheden en kan perfect worden ingepast in het ontwerp van een natuurlijke tuin.

► Waarom het grondwater op peil houden?

Veel planten en dieren gedijen uitsluitend in een waterrijk milieu. Dergelijke waardevolle milieus zijn schaars geworden, onder meer door de indijking van rivieren en het inpalmen van natuurlijke overstromingsgebieden. Het grondwaterpeil is in heel Vlaanderen sterk ge-

daald, ondanks een vrij snelle opeenvolging van uitzonderlijk natte jaren. Aangezien het grondwater een belangrijke en relatief goedkope bron van drinkwater is, moeten we alles in het werk stellen om het grondwater op peil te houden.

TIP:
Regenwater bevat maar heel weinig kalk. Het is veel zachter dan leidingwater, waardoor je bij het poetsen ook minder schoonmaakmiddel moet gebruiken.

2. Spring zuinig om met drinkwater

WIST JE DAT

We de helft van het leidingwater gebruiken voor toepassingen waarvoor helemaal geen drinkwaterkwaliteit nodig is? Het toilet, de was, poetsen, planten begieten ... zijn samen goed voor bijna 24 m³ water per persoon per jaar.

► Plaats een regenwaterinstallatie

In Vlaanderen valt op één jaar tijd ongeveer 780 liter neerslag per vierkante meter. Een dak van amper 100 m² levert dus al snel bijna 80 m³ per jaar op. Door dit hemelwater te filteren en naar een speciale tank af te leiden, is het mogelijk om het

leeuwendeel ervan te benutten voor alle toepassingen die geen leidingwater vereisen. Heb je bouwplannen, bespreek deze mogelijkheid dan met je architect en aannemer. Laat de installatie over aan een specialist. Het loont beslist de moeite.

► Gebruik een regenton: een eenvoudige ingreep

Heb je een regenput? Dan laat een simpele handpomp je toe om het regenwater te gebruiken om te dweilen, te poetsen,

de planten water te geven, enzovoort. Zelfs met een ouderwetse regenton kan je al heel wat leidingwater besparen.

BEPERK HET CHEMISCH VERVUILD AFVALWATER

1. Giet geen vuiligheid bij je afvalwater

► Help de kwaliteit van het afvalwater verbeteren

Natuurlijk kan je afvalwater nooit echt proper zijn, want anders was de riolering overbodig. Maar een rioolwaterzuiveringsinstallatie is geen magische installatie die sterk vervuild afvalwater als bij toverslag in zuiver water omzet. Er blijft altijd slib achter en het systeem verwijdert ook lang niet alle

vervuilende stoffen. Vooral een cocktail van moeilijk afbreekbare chemische producten kan de kwaliteit van het gezuiverde water ernstig aantasten. Kieper dus niet om het even wat in je gootsteen en kies voor was- en schoonmaakmiddelen die het milieu zo weinig mogelijk belasten.

► Kijk uit met klein gevaarlijk afval (kga)

Een aanzienlijk deel van het kga bestaat uit vloeibare producten. Denk maar aan restjes verf, vernis, white spirit of allerlei soorten olies en schoonmaakmiddelen. Ze zijn soms erg giftig en horen thuis in je milieubox. Jammer genoeg is het niet mogelijk om elke verontreiniging van je afvalwater met kga-producten te voorkomen. Telkens je bijvoorbeeld de

vaat of de was doet, loos je beoedeld water in de riolering. Goed doseren en kiezen voor de minst schadelijke producten is dus de boodschap. Haal ook niet voor elke klus een speciaal product in huis, maar zoek naar middelen waarmee je op verschillende fronten een bevredigend resultaat haalt. Je bent dan meestal ook goedkoper af.

► Gebruik liever gewone zeep

Voor alle was- en schoonmaakmiddelen geldt dat producten op basis van gewone zeep de voorkeur verdienen boven producten met detergenten. Zeep is gemaakt van plantaardige of

dierlijke vetten en olies, terwijl de grondstof van detergenten aardolie is. Zeep breekt snel en volledig af en bevat geen giftige stoffen.

WIST JE DAT

- Met zeep gewassen stoffen zacht aanvoelen, zodat een wasverzachter overbodig is?
- Voor het hygiënisch reinigen van een wc-pot meestal gewone vloeibare zeep volstaat en sterke ontsmettingsmiddelen en wc-blokjes niet nodig zijn?
- Hoe zachter het water is, hoe efficiënter de zeep werkt? Ideaal is dan ook de combinatie van zeep en regenwater.

VAN HET ZUIVERSTE WATER

Infrac beheert en onderhoudt netwerken voor elektriciteit, aardgas, kabeltelevisie en riolering. Via de promotie van rationeel energiegebruik en rationeel watergebruik zetten we ons, samen met jou, in voor een gezonde en leefbare omgeving. De kwaliteit van het leefmilieu is een zaak van iedereen.

Infolijn – 078 35 30 20

Voor informatie over de rioleringsaansluiting of rationeel watergebruik, bel naar onze infolijn of surf naar www.infrac.be.

Storingslijn – 078 35 34 33

Problemen met de openbare riolering in je buurt? Via het algemene storingsnummer staat Infrac dag en nacht tot je dienst.

Infrac is de werkmaatschappij voor de netbedrijven Infrac West, Inter-aqua, Interelectra, Inter-energa, Inter-media, Iveg en PBE.

V.U. : Infrac,
Kaat Debruyne,
Koningsstraat 55, bus 15,
1000 Brussel

infrac
grondleggers van comfort

Infolijn: 078 35 30 20 | www.infrac.be